

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ Г.С. СКОВОРОДИ

Матеріали
VI міжнародної науково-практичної конференції
«Соціалізація особистості
у сучасних соціокультурних контекстах»

Затверджено
редакційно-видавничою радою
Харківського національного
педагогічного університету
імені Г.С.Сковороди
Протокол № 2 від 02.04.2015 р.

Харків 2015

Редакційна колегія:

Денисенко І.Д. – доктор філософських наук, професор

Куц Г.М. – доктор, політичних наук, професор

Півнева Л.М. – доктор політичних наук, професор

Радіонова І.О. – доктор філософських наук, професор

Роговський О.М. – доктор філософських наук, професор

Затверджено редакційно-видавничою радою

Харківського національного педагогічного

університету імені Г.С.Сковороди

Протокол № 2 від 02.04.2015 р.

Збірник складено за матеріалами VI міжнародної науково-практичної конференції: «Соціалізація особистості у сучасних соціокультурних контекстах», що проходила 15 травня 2015 року у Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С.Сковороди.

Видано за рахунок укладачів

Матеріали VI міжнародної науково-практичної конференції «Соціалізація особистості у сучасних соціокультурних контекстах». Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди. – Харків: ХНПУ, 2015. – 136 с.

© Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди, 2015

ЗМІСТ

РОЗДІЛ I. «СОЦІАЛІЗАЦІЯ ЗА УМОВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ»

Денисенко И.Д., Коровко О.В. Мобильность как основная характеристика личности в современных социокультурных контекстах.....	6
Кузь О.М. Подорож ідентичності до постмодерну.....	9
Куц М.Ю. Розмаїття змістовних наповнень терміну «глобалізація»: соціологічний контекст.....	12
Лантух А.П., Меркулова Н.Ф. Необходимость новой социализации в постчеловеческой цивилизации.....	15
Пасісниченко В.Л., Пасісниченко І.М. Теорія культурної гегемонії: переосмислення творчого внеску А. Грамші	17
Петрушов В.М. Контекст соціалізації і філософська рефлексія ідентичності та її кризи	20
Радіонова І.О. Гіпермодерн: контури глобального суспільства XXI століття.....	25
Толстов І.В. «Макдональдизація» – тренд розвитку сучасного суспільства	28
Шаповал В.Н. Гендер и социализация	29
Шелковая Н.В. Соціалізація як варварізація	31

РОЗДІЛ II. «ПОЛІТИЧНА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ»

Бурега В.В. Обеспечение социализации личности как прерогатива государства.....	34
Бабухіна С.А. Політичні партії та їх вплив на політичну соціалізацію у сучасних соціальних контекстах	37
Безрук О.О. Гендерний аспект соціалізації особистості в сучасному суспільстві.....	39
Власенко Т.Т. Соціалізація молоді у соціальних мережах у період інформаційної війни (український контекст).....	41
Данько Ю.А. «Нові медіа» у формуванні протестних рухів.....	43
Жужа Л.О. Модифікація функцій громадянського суспільства в Україні під впливом АТО	46
Завгородько Л.В. Антропологічна значущість геополітики.....	49
Здоровенко Л.В. Ексклюзивність реалізації політичної соціалізації особистості в сучасній Україні	51
Калагін Ю.А. Гендерний контекст патріотичних настроїв майбутніх офіцерів запасу	54
Кривошеїн В.В. Соціокритична маса як агент політичної соціалізації	55

намагаються показати у більш позитивному контексті. Хоча останнім часом жіночі персонажі мають психологічні якості чоловіків. Якщо аналізувати навіть зміст спортивних репортажів, то результати доволі показні. В репортажах про чоловічі види спорту переважають описи фізичної сили та домінування. Коли мова іде про жіночий спорт, опис часто стосується зовнішнього виду, привабливості, грації, а про силу практично не згадується. До ЗМІ також додають таке явище як фейсизм, який визначає відмінності в зображеннях обличч чоловіків та жінок. Фотографії в пресі підкреслюють у чоловіків обличчя, а у жінок – тіло, так як чоловіки зазвичай зображуються від шиї та вище, а жінок – у повних зріст. На перший погляд це може здатися неважливим. Однак, як відмічає Ш. Берн, голова та обличчя є «центром душевного життя – там локалізується інтелект, особистість, ідентичність і характер». ЗМІ асоціюють ці поняття скоріше з чоловіками. Більше того, акцентування обличчя індивіда призводить до того, що вище оцінюється його розум, амбіції та зовнішність.

Виключно важливим агентом гендерної соціалізації є співтовариство однолітків, як своєї, так і протилежної статі. Відсутність комунікації з однолітками, особливо у передпідлітковий та підлітковий період, може суттєво призупинити психосоціальний розвиток дитини, залишивши її непідготованою до складних переживань пубертату, коли проблема статевої ідентичності здійснюється знову і з особливою силою, знову ж таки в результаті спільної дії біологічних і соціальних факторів.

Т.Т. Власенко

Харківський національний педагогічний
університет імені Г.С. Сковороди

СОЦІАЛІЗАЦІЯ МОЛОДІ У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ У ПЕРІОД ІНФОРМАЦІЙНОЇ ВІЙНИ (УКРАЇНСЬКИЙ КОНТЕКСТ)

Соціалізація завжди була процесом становлення/структуризації особистості. Місце і роль різних агентів соціалізації визначалися історичною

добою. Займаючи разом з родиною чільне місце, церква згодом поступається школі, пізніше разом з останньою – засобам масової інформації. З розвитком інформаційно-комунікаційних технологій Інтернет упевнено рухається до п'єдесталу першості у справі впливу на формування свідомості підростаючого покоління. За даними соціологічного дослідження, яке проводилося на замовлення компанії Google у 2014 році, 96% опитаних у віковій групі від 16-24 років є регулярними користувачами Інтернету. Серед онлайн-активностей українських користувачів Інтернету найбільш розповсюдженими є пошук інформації через пошукові системи – 92%; спілкування у соціальних мережах – 88%; читання новин – 84% та перевірка електронної пошти – 75% [2].

Особливе місце в процесі соціалізації належить новим механізмам комунікації, а саме – соціальним мережам. Кількість користувачів інтерактивних комунікацій, як у світі, так і в Україні невпинно зростає. Останнім часом великою популярністю користується Facebook, кількість користувачів якого в Україні на березень 2015 року перевищила 4 млн. осіб. Зростає популярність Twitter. Так, частка її аудиторії протягом минулого року зросла на 56% [1].

Пошук у соціальних мережах значимих Інших чи однодумців, віртуальної підтримки і комунікації, яких можливо не вистачає в реальному житті, тестування своїх симпатій та антипатій з точки зору «схвалення» мережевою спільнотою – все це молодь знаходить у віртуальному спілкуванні. До цього переліку можна додати задоволення потреби у інтеграції в групи за інтересами, «реалізацію» прихованих, «репресованих» культурою (Фрейд) почуттів, потреб, фрустрацій тощо. Тим самим соціальні мережі виступають своєрідним мірилом і еталоном, за допомогою якого молода людина «тестує» себе, свої думки, почуття, поведінку, ті чи інші події і факти. Своєю багатоманітністю точок зору, оцінок соціальні мережі суттєвим чином впливають на структуру свідомості, моралі, цінностей молодих людей. І у підсумку не має значення реальні блогери чи проплачені боти займаються впливом чи маніпуляцією суспільної свідомості. У цьому контексті соціальні мережі є чи не

найефективнішим засобом впливу на свідомість. Недостовірна інформація, ті ж фейкові повідомлення миттєво розповсюджуються мережевими каналами комунікації. Продукування агресії, інвектив, ненормативної лексики, як правило, породжує шквал відповідної агресії. Цілеспрямоване формування в умовах інформаційної війни атмосфери нетерпимості/інтолерантності у соціальних мережах (віртуальному середовищі) спонукає до антисоціальних форм поведінки у реальному житті. Інформаційна війна, як показують останні трагічні події В Україні, є не менш важливим фактором загострення кризової ситуації аніж воєнні дії, тому що вона структурує суспільство, інтегрує і мобілізує різні його сегменти, легітимізує будь-яку, навіть абсурдну ідею та відповідні форми поведінки.

Таким чином, ґрунтовний аналіз соціальних мереж в площині стратегії інформаційного впливу, імітаційного моделювання і моделювання поведінки локальних груп закладає підвалини напрацювання алгоритмів убезпечення процесу соціалізації в інтерактивних комунікаціях від можливих негативних впливів на свідомість молодих користувачів Інтернету і ризиків подальшої асоціальної поведінки.

ЛІТЕРАТУРА

1. В Україні зростає кількість користувачів Twitter та Instagram [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://life.pravda.com.ua/technology/2015/04/20/192825/> .
2. Портрет українського користувача Інтернету [Електронний ресурс] —Режим доступу : <http://blogosphere.com.ua/2014/07/28/ukrainian-internet-user-survey/>.

Ю.А. Данько

Харківський національний педагогічний
університет імені Г.С. Сковороди

«НОВІ МЕДІА» У ФОРМУВАННІ ПРОТЕСТНИХ РУХІВ

В останні десятиліття відбувається розширення комунікативного простору, що є наслідком використання і розвитку нових Інтернет-технологій. Ці